

TALLINNA
POLÜTEHNİK

Nr. 29 (683)

XXIV AASTAKÄIK

Reedel, 6. oktoobril 1972

Kes osaleb, see ei kahetse

Möödunud õppeaastal said ELKNÜ TPI Komitee initsiatiivil teoks parima ainetundja konkursid kõigis ühiskonna-teaduslikes üldainetes. Selle ajani olid sellised konkursid toimunud vaid parima poliitilise ökonomia ja teadusliku ateismi tundja nimel. Parimateks osutusid filosoofias V. VAHER (LI-51), ateismis A. VAA-BEL (TI-31), NLKP ajaloo; S. FIRSOV (MM-38), teaduslikus kommunismis M. EISEN (KO-91) ja poliitilises ökonomias T. ELENURM (TP-51). Allpool veidi konkursside korraldajate muljetest ja tuleviku-plaanidest.

märkis dots. K. Vimmsaare, praegusel kujul hästi arvestuse sooritamiseks selles õppedistsipliinis. III voor seisnes eelmisel õppeaastal üliõpilaste kateedrisises teadusliku töö ja ÜTÜ konkursist osavõtu hindamises vastava punktidesüsteemi alusel. Ka tänava saab olema nii, kuid seda konkursi külge on kavas juba varakult rõhutada, et rohkem üliõpilasi ateismialasesse uurimistöösse kaasatömmata. Ka eelmisel aastal koostati lisaks 7-le esinemisele ÜTÜ konverentsidel ja 4-le konkursitööle 20 kateedrisises üliõpilasuuringust.

tegelesid konkursside läbiviimisega möödunud õppeaastal.

Millised preemiad olid siis välja pakkuva instituudi komsomolikomiteel?

T. Elenurm oli komisariiks EÜE Praha välisrühmas, T. Va-her ja M. Eisen sõidavad 3. novembril nädalaks ajaks turismigrupi koosseisus Bulgaarias-se. Teise ja kolmanda koha võitnud üliõpilastest on premeeritud juba J. Mell (LE-31) ja E. Lindaru (KA-91), kes puhkasid käesoleva õppeaasta alguses RNTB «Sputnik» rahvusvahelises noorsoolaagrites Krimmis ja Kaasanis.

Rahvademokraatiamaadesse sõidavad lähemal ajal veel R. Christiansen (TL-91) ja A. Ruut (TL-51). Järgnevat ootavad aga turismituisikud meie maa teistesse liiduvabariikidesse.

Jääb loota, et järgmine konkurss ületab osavõtjate rohkusest ja tasemelt eelmised. On ju edukamatel peale teadmise, et ainega põhjalikumalt tutvust on tehtud, võimalik omak-lugeva vastavalt saavutatud kohale tuusikuid rahvademo-kraatiamaale või NSV Liidu liiduvabariikidesse, mälestus-esemeid ja preemiaid.

T. ELENURM,
TP-51
ELKNÜ TPI Komitee liige

Paul Christiansen oli teadusliku kommunismi konkursi võitjate hulgas.

Virve Vaher oli parim filosoofia konkursis.

Poliitilise ökonomia kateedril on parima ainetundja konkursi korraldamisel juba pikaajalised kogemused. Eelmise aasta konkursi ülesehitusega jääd enam-vähem rahule, küll on järgmisel korral kavas latti veidi tõsta, seda just lõppvoorus. Tahetakse kehtestada eriauhind parima tulemuse saavutajale tehnilistest teaduskondadest. Senini on auhinnalised kohad enamasti hõivatud majandusteaduskonna üliõpilaste poolt. Puudujäägina üliõpilaste teadmistes märgiti faktide ja terminoloogia nõrgavõitu tundmist.

Parima ateismitundja konkursi I voor seostub, nagu

Filosoofias on sel õppeaastal kavas hõlmata kõik teaduskonnad. Panus tehakse kvaliteedi tõstmisele, rangemale valikule II vooru jaoks.

NLKP ajaloo oli konkursi ülesehitus teistest veidi erinev. II voor viidi läbi teaduskonda-de kaupa.

Teaduslikus kommunismis oli juhendi järgi I voor ühe võimalusena ette nähtud rühmasisese diskussioonina.

Kateedrijuhataja dots. B. Tamme arvates see vorm siiski ei töötnud. Lõppvoorus tuli analoogiliselt filosoofiaga esineda 2 referaadiga — üks kodus, teine kohapeal ette valmistatud. Kui filosoofia kateedris märgiti puudusena marksismi-leninismi klassikute tööde vähest tundmist, siis dots. B. Tammele torakas silma eeskätt ebapiisav loogiline mõtlemine ja tõestamisoskus. Järgmise konkursi lõppvoorus oleks kena näha ka publikut, mis-tõttu on plaanis see korraldada mõnes hubasemas kohas — näiteks «Pikos». Aktiivsem peaks olema osavõtt ka II voorust. Eelmisel korral oli esindatud 13 rühma, s. o. alla 50%. Kui instituudi komsomolikomitee osa konkursside läbiviimises piirdus seekord võitjate premeerimise ning žürii tööst osavõtuga, siis järgnevat aastal on kavas veel teha omalt poolt selgitustööd konkurssidest osavõtu laiendamiseks. Sellise selgitustöö vajalikkust mainisid ka kõik õppejõud, kes

ÜLKNÜ-sse võeti vastu:
Tarasanov Vladimir, EE-12
Raend Kullo, LS-51

Lohaka komsomoli dokumentide hoidmise eest karistati Rotenberg Virgot (LR-11) märkusega ja Valgemäe Heinet (TP-11) noomitusega arvestuse kaardile kandmisega.

ELKNÜ ridadest heideti välja Eitelberg Eduard (LE-77), seoses sellega, et tema tegude motivatsioon ei vasta ÜLKNÜ põhikirjale. Büroo karistas Nadeikina Ljudmillat (KA-37) noomitusega arvestuse kaardile kandmisega ja

Korozejeva Tatjana (KA-37) suulise noomitusega vastutus-tundetu suhtumise eest komsomoliülesannetesse.

Büroo karistas Mzavanadze Natellat (TE-17) suulise noomitusega seoses komsomolidokumentide hooletu hoidmisega.

Büroo kinnitas teaduskonda-de aruandlus-valimiskoosolekute läbiviimise ajaks 23. okt.—6. nov. k.a. Rühmades tuleb lõpetada aruandlus-valimiskoosolekud 23. oktoobriks. Büroo vaatas läbi ja kinnitas teaduskondade tööplaanid 1972./73. õ.-a. sügissemestriks.

Teaduskondade dekaanidele Kateedrijuhatajatele Ühiskondlikele organisatsioonidele

Kasvatustöö parema korraldamise ja sellealase arvestuse ning aruandluse ülesannetest lähtudes on loodud instituudis õppe-metoodikavallise koosseisus kasvatustöö osakond (juhataja sm. L. Treimann).

Õppe-metoodikavallise kasvatustöö osakonna ülesandeks on:

- üliõpilaste kommunistliku kasvatuse programmi kontroll teaduskondades ja kateedrites;
- TPI rektoraadi, Nõukogu ja parteikomitee otsuste täitmise kontroll kasvatusküsimustes;
- instituudi jooksva kasvatustöö plaanide täitmise jälgimine, koordineerimine ja aruandlus;
- üleinstituudiliste kasvatusalaste ürituste läbiviimise kindlustamine, arvestus ja fikseerimine;
- teaduskondade kasvatuala prodekaanide, rühma-juhatajate ja nende abide tegevuse üldistamine ja aruandlus;
- kateedrite auditooriumivälise kasvatustöö arvestus ja parimate kogemuste üldistamine;
- üliõpilaste tegevuse atesteerimise kontroll jms. Neist ülesannetest ja tegevuse praktilise korraldamise vajadustest; lähtudes peavad laekuma osakonda kateedrite ja teaduskondade poliitkasvatustöö plaanid, teaduskondade nõukogu plaanid ja otsused kasvatusalastes küsimustes jms. in-

formatsiooniline materjal ja aruandlus.

Kasvatustöö organiseerimise ja praktilise läbiviimise huvides on vajalik, et ka ühiskondlikud organisatsioonid esitaksid osakonnale oma tööplaanide ära kirjad.

Seoses eelpoolmärgituga palun teaduskonna dekaane esitada kasvatustöö osakonnale:

- teaduskonna nõukogu tööplaanid (või väljavõtted tööplaanist arutusele tulevate kasvatusalaste küsimuste kohta);
- edaspidi otsused kasvatusalastes küsimustes (täht-aeg oktoober k.a.);
- Teaduskondade kasvatuala prodekaanidel palun esitada:
 - teaduskonna poliitkasvatustöö plaan 1972./73. õ.-a. sügissemestriks;
 - kateedrite kasvatustöö plaanid;
 - rühmajuhatajate ja nende abide nimekirjad (täht-aeg 9. oktoober k.a.)

Ühiskondlikel organisatsioonidel palun esitada oma tööplaanid koheselt pärast nende kinnitamist.

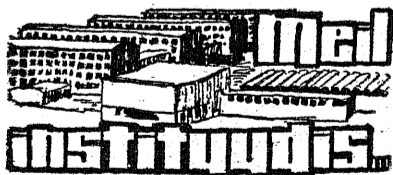
Ühtlasi lisame kasvatusalaste materjalide ja aruandluse esitamise graafiku projekti, mille kohta palun esitada omapoolse arvamuse, teha vajalikud parandused ja täiendused ning esitada kasvatustöö osakonnale hiljemalt 9. oktoobriks k. a.

U. VIIK,
õppe-metoodikavallise juhataja

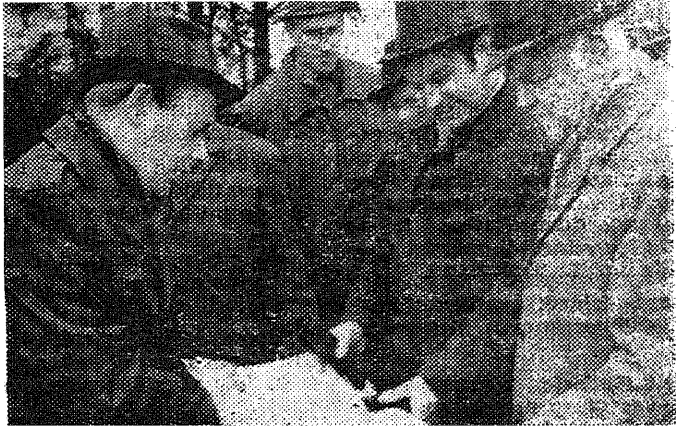
Vastastikune abistamine on ka siin vajalik.

Täna kell 15.00 on aulas Tsiivilkaitse 40. aastapäevale pühendatud pidulik koosolek, kus peale päevakohase ettekande toimub ka meie instituudi tsiivilkaitse ridadesse kuuluvate tublimate töötajate autasustamine.

ELKNÜ TPI
KOMITEE
BÜROOL

TSIVIILKAITSE 40. AASTAPÄEV

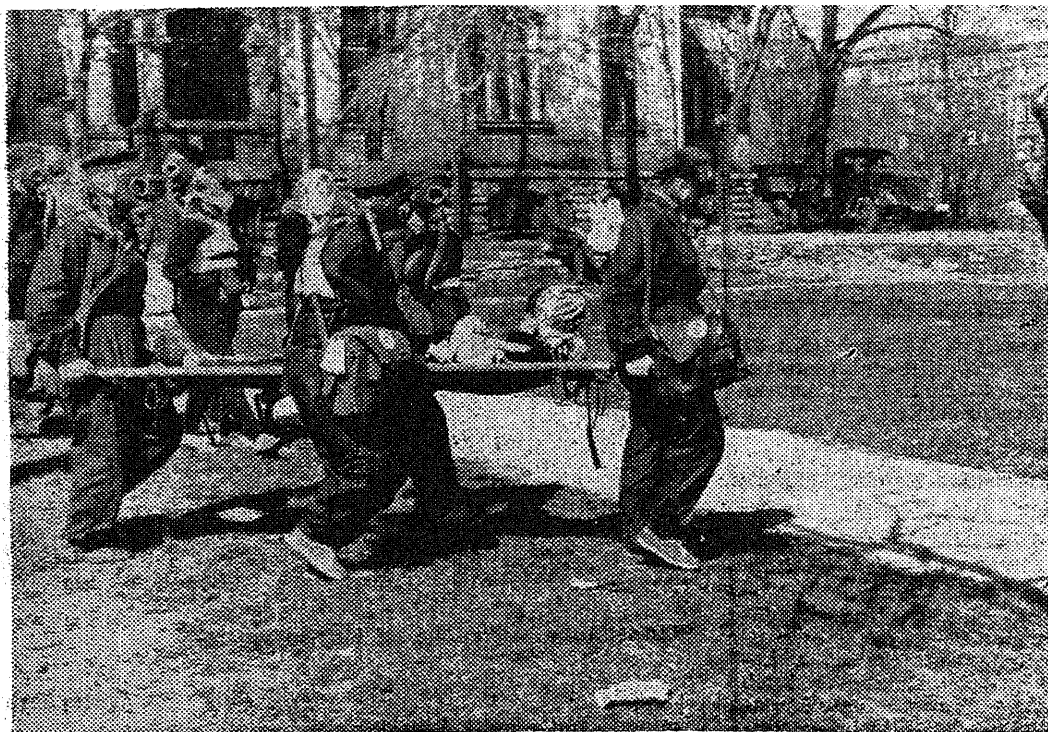
ENSV Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeeriumi poolt TPI-s korraldatud juhtimis-staabiõppus näitas, et tsiviilkaitse instituudis on organiseeritud hästi.

Võistleja peab oskama kiiresti selga panna kaitseriietuse.

Sanitaarsalklane peab oskama kiiresti pähe panna gaasitorbiku.

Lõppkokkuvõttes tuli TPI Keemiataaduskonna sanitaarsalk nr. 2 Tallinna Keskrajooni sanitaarsalkade võistlusel teisele kohale.

4. oktoobril tähistas meie rahvas tsiviilkaitse 40. aastapäeva.

4. oktoobril 1932. a. andis NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse Nõukogude korraldamise kohta, millega Liidu territooriumil õhukaitse aluse kohaliku õhukaitse loomisele meie maal.

Seoses lennuväe võimete ja kasutusvõimaluste arenemisega kohalik õhukaitse hiljem reorganiseeriti ja nimetati ümber tsiviilkaitseks. Siitpeale hakati 4. oktoobrit lugema ka tsiviilkaitse sünnipäevaks.

muutunud ka kohaliku õhukaitse organisatsiooniline struktuur, nimetus ja isikuline koosseis. Väikese omakaitsegrupi asemele on tekkinud võimas üleinstituudiline organisatsioon — tsiviilkaitse, mis hõlmab peaaegu kogu meie kollektiivi.

Praegu on TPI-s arvult rohkem tsiviilkaitse formeeeringuid kui esimeses omakaitsegrupis oli inimesi. Möödunud õppeaastal viidi nendes läbi üle 300 õppuse. Formeeeringutesse kuulub 60% instituudi isikulisest koosseisust.

Instruktorite juhtimisel täien-

SUUREST ISAMAASÕJAST MEIE PÄEVINI

Tsiviilkaitse on üleriigiline kaitseabinõude süsteem, mis peab kindlustama elanikkonna ja rahvamajanduse kaitse sõjaajal.

Seda ülesannet suudab tsiviilkaitse edukalt täita vaid siis, kui kõik kodanikud tunnevad kaasa ja massihävitusrelvade omandusi ja mõistavad end kaitsta nende relvade vastu.

Sellepärast ongi kaitseviiside õpetamine elanikkonnale ja tema ettevalmistamine teotsemiseks formeeeringute koosseisus tsiviilkaitse tähtsamaks ülesandeks rahuaajal.

Tallinna Polütehnilises Instituudis organiseeriti tsiviilkaitse (kohalik õhukaitse) Suure Isamaasõja lõpuperioodil. Üliõpilastele, õppejõududele ja teenistujatele hakati korraldama õppusi «Valmis õhu- ja gaasikaitseks» normide omandamiseks, vaenlase õhurünnakute tagajärgede likvideerimiseks aga moodustati töötajatest 62-liikmeline formeeering-omakaitsegrupp.

Nüüd on sellest möödunud 27 aastat. Nende aastate jooksul on TPI-s palju muutunud. On

das 1971/1972. õppeaastal oma tsiviilkaitsealaseid teadmisi ligi 1000 töötajat. Tsiviilkaitset loovad V kursuse üliõpilastele ja kvalifikatsioonitöötajatele kursused ka rahvamajanduse spetsialistidele.

Kokku oli 1971./1972. õppeaastal TPI-s hõlmatud tsiviilkaitsealase õppetööga üle 4800 inimese.

Üliõpilased sooritasid tsiviilkaitse arvestuse keskmisele hindele 4,6. Märgetavalt suurem kui möödunud aastal oli diplomiprojektide arv, kus diplomandid tuli lahendada ka tsiviilkaitsealaseid puutuvaid küsimusi.

Kõik see näitab, et Tallinna Polütehnilises Instituudis on hakatud õigesti hindama tsiviilkaitse tähtsust.

Seoses tsiviilkaitse 40. aastapäevaga võtab iga meie kollektiivi liige omale kohustuse senisest veelgi aktiivsemalt kaasa lüüa kõigile tsiviilkaitse üritustele ja sellega tugevdada meie riigi kaitsevõimet.

E. BAUMING,
TPI Tsiviilkaitse Staabi ülem

Intervjuu dekaaniga

Instituudisiseses tsiviilkaitse alases võistluses tunnustati teaduskondadest parimaks elektrotehnika teaduskond.

Meie küsimustele vastas teaduskonna dekaan J. TOMSON.
* Mida esikoha võitmiseks ära tegite?

Kõigepealt peab ütleva, et tööd oli palju ja töömaht on järjest suurenenud. Väga palju tegemist nõuab tsiviilkaitsealase dokumentatsiooni korrashoid ja selle õigeaegne kasutamine. On ju olemas 60–70 dokumenti, mille järgi tuleb hakata juhinduma kohe siis, kui häire on antud. Nende järgi on vaja viia vastavad üksused üksteise järele õigel ajal tegevusse, järelekuulvalt on just üks põhiprobleeme inimeste tegevuse koordineerimine nende põhidokumentide alusel. Et asi veidikegi lihtsam oleks töötasime oma teaduskonnas välja kindla süsteemi, mis näeb ette, millal üks või teine lüli tegevusele hakkab.

Selles süsteemis olid näha iga dokumendi ja samuti iga formeeeringu osatähtsus, ja nii saime välja minna korras dokumentidega ja ka korrasamat kohad parandada, ka formeeeringute osas.

* Palju on õppusi seljataga? Omad õppused on olnud muidugi igal formeringul. Üle teaduskonnaliisi õppusi on olnud aasta jooksul neli. 2 viimast suurt õppust olid kahepäevased — esimene päev instituudis, teine linnalähedases tsoonis, kus kõigi objektidega oli võimalik ise lähemalt tutvuda.

* Mida veel peale õppuste läbiviimise hinnati?

Tsiviilkaitse alase töö hindamise aluseks on teatavasti tsiviilkaitse sotsialistliku võistluse juhend. Arvestatakse nn. jooksvat tööd (tsiviilkaitse näitused, pused, loengud). Arvestati ka seda, kui palju inimesi ühest või teisest õppusest osa võttis.

Tallinna Polütehnilise Instituudi rektori käskkiri

Suure Isamaasõja ajal — 1945. aasta aprillis organiseeriti Tallinna Polütehnilises Instituudis kohalik õhukaitse ja moodustati töötajatest 60-liikmeline formeeering — omakaitsegrupp, kes vaenlase õhurünnaku korral pidi asuma kaitseürituste täitmisele.

Suurest Isamaasõjast möödunud aastate jooksul on kohalik õhukaitse, mis 1961. aastal ümber nimetati tsiviilkaitseks, ära teinud suure töö meie õppeasutuse kollektiivi sõjalis-patriootilisel kasvatamisel ja tema kaitse ettevalmistamisel.

Hindamatu panuse selles töös on andnud meie tsiviilkaitse veteranid — esimese omakaitsegrupi liikmed, kellest instituudis on säilinud 24 inimest. Poolend nendest kuuluvad veel praegugi TPI tsiviilkaitse ridadesse ja jätkavad siin oma kogemuste edasiandmist nooremale põlvkonnale.

Suuri teened TPI tsiviilkaitse edasiarendamisel on ka instituudi endistel juhtidel, tsiviilkaitse staabiülematel ja paljudel teistel seltsimeestel, kes igapäevase töö kõrval on leidnud aega tsiviilkaitsealaseks ühiskondlikuks tööks.

NSV Liidu tsiviilkaitse 40. aastapäeva puhul õnnitlen kõiki instituudi töötajaid ja üliõpilasi, kes kuuluvad või on kuulunud meie tsiviilkaitse ridadesse, ja soovin neile jõudu ning head tahet selle austava kohustuse edukaks täitmiseks.

Seoses tsiviilkaitse aastapäevaga käsin:

1. Kohusetruu töö eest TPI tsiviilkaitse formeeeringutes alates 1945. aastast AVALDADA TÄNU JA AUTASUSTADA TSIVIILKAITSE AUKIRJAGA järgmisi formeeeringute komandöre: — dotsent Johannes Meitret, dotsent Lembit Poverst, dotsent Konstantin Ollikut.

2. Pikaajalise kohusetruu töö eest TPI tsiviilkaitse juhtkonnas ja formeeeringutel AVALDADA TÄNU JA AUTASUSTADA INSTITUUDI TÄNUKIRJAGA: — prof. kt. Johannes Aaret, dotsent Edgar Aru-meelt, staabiülem Ernst Baumingut, dotsent Aleksander Garšneki, van. laborant Boris Kraemanni, dotsent Arnold Kõivu, dotsent Juhana Masingut, insener Elvi Nurmetit, dotsent Paul Plakki, dotsent Enno Soornurme, dotsent Ludvig Schmidt, dotsent Hans Taali, vanemõpetaja Konstantin Tipot.

3. Pikaajalise aktiivse osavõtu eest tsiviilkaitsealast tööst AVALDADA TÄNU: professor Leo Jürgensonile, pensionär Ludvig Kalmanile, dotsent Verner Kikasele, van. tead. töötaja Valve Kikasele, pensionär Roman Kriisile, pensionär Martin Kuusele, sektori juhataja Anton Laurile, majahoidja Luise Mandrile, dotsent Georg Metsale, elektrimontöör Valentin Mesipuule, pensionär, dotsent Heino Orule, vaneminsener Laine Rannaperele, sektori juhataja Leida Talvetile.

TPI Tsiviilkaitse ülem, rektor

A. AARNA

Rohkem tähelepanu oma tervisele

Inimese kõige kallimaks varaks on tema tervis. Tihti ei osata aga tervisest loovutada ja käiakse temaga pillavalt ümber. Mitte ilmaasjata pole viimasel ajal räägitud palju karsketest eluviisidest.

Väga tähtsat osa mängib siin ka inimese kindel päevarežiim. Mitte väikese tähtsusega pole ka see, millises meeleolus meie hommikul loengule või tööle läheme.

Aluse meeleolule aga loome juba voodist tõusmisega ja sellele järgneva tegevusega. Väga tähtis on, et tõuseksime iga päev kindlal kellajal. Sooritamaks mõned lihtsamad virgutustüüpi võimlemisharjutused koos kerge jooksupäeva, ja seda kindlasti väljas värskes õhus. Sellele järgneva jaheda veega pesemine (vastavalt võimalusele kas kogu keha või ainult ülakeha) ja rätikuga ülehõõrumine.

Sellise regulaarselt läbiviidava hommikuse tegevusega loome end reipa meeleoluga kogu päevaks ja alustame reipalt ka õppetööd juba esimesest loengutunnist peale.

Kõige tähtsam aga on see, et arendame, tugevdame ja karastame oma organismi järgnevateks eluaastateks.

Alljärgnevalt anname põhiliselt, meie ühiselamutes elavatele üliõpilastele, väljas koos sooritamiseks hommikuvõimle-

mise näitliku kava (soovitav ka kõigile teistele).

Peale selle kava tegemist on soovitatav igapäev veel vastavalt oma võimetele, soovile ja ka ilmale, sooritada mõned täiendavad harjutused (näiteks kõhu- ja seljalihastele, paindumisele, jõule jne.).

HOMMIKVOIMLEMISE KAVA

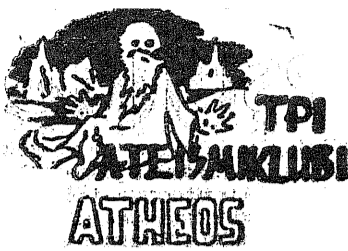
Lähteasend: valveliseis.

- I 1. Vasakuga harkseisukäed rusikasse õlgadele.
2. Käed üles kõrvale (tõus varvastele, vaa- de üles).
3. Vibutus taha.
4. Käed kõrvalt alla, vasak jalg juurde.
5.—8. Sama paremale.
- II 1. Korrata I harjutus.
2. Harkseis, käed puusale.
- III 1. Kerepainutus vasakule.
2. Järelvibutus.
3. Kerepainutus paremale.
4. Järelvibutus.
5.—8. Korrata I.—4. takt.
- IV Sama, mis III harjutus, ainult vastaskäe viimise- ga üles.
- X Korrata IX harjutus.
8. Algseis.
- V 1. Toengkägar.
2. Toenglamang.

3. Käte kõverdamine.
4. Sirutamine.
5. Käte kõverdamine.
6. Sirutamine.
7. Toengkägar.
8. Algseis.
- VI Korrata V harjutus.
- VII 1. Käed puusa, vasaku jala hoog ette.
2. Vasaku jala hooga taha, väljaastesse.
3. Vibutus.
4. Algseis (vasak juurde).
5.—8. Sama parema jalaga.
- VIII Korrata VII harjutus.
- IX 1. Hüppega harkseis, käed kõrvale.
2. Hüppega kokku, käed alla.
3.—4. Korrata.
5. Hüppega harkseis, käed kõrvalt üles (plaks).
6. Hüppega kokku, käed kõrvalt alla.
7.—8. Korrata.

Märkus: naisüliõpilased võivad sooritada toenglamangus kätekõverdamise asemel jala tõstmise taha.

Kehalise kasvatuse kateeder ja spordi-klubi.

ROHELISE kaameli ja paremalt pahemale loetava kirjaga ihalla ihalla kuulutused kuulutasid. et

«Atheos» alustas

reedel, 29. septembril oma seitmendat tegevusaastat sedapühku muhamedi usu õhtuga. «Kalevi» kõrgema spordimeisterlikkuse kooli treeneri H. Artma, kes ise ligi seitse aastat Usbeki NSV-s on elanud, jutt oli tulvil uut informatsiooni, sisutihe, huumorirohke ja haaravalt huvitav.

Viktoriini ja suure tordi võitis AV-11 viisik, kes teadis, et Meka asub Saudi-Araabias, lau- lu «Allah, Allah!» sõnad kirju-

tas Juhani Sütiste, šariaat on väga konservatiivne islami sea- duseraamat, et Ulugbek juba XV sajandi I poolel tegi kind- laks astronoomilise aasta pikku- se vaid mõnesekundilise (1,6 sek.) eksamisega jms.

Uus tegevusaasta tõi kaasa esimeselt kursuselt hulga uusi osavõitjaid, kes hingelt noored, peavad loovate teistlikest ja tahavad sellele kaasa aidata (s. o. vastavad klubi põhikirja nõuetele). Uusi tuuli puhus ka klubi juhtkonnas: juhatus täie- nes uue liikme Galina Haagi (LT-31) võrra, kauaaegne pre- sident Maie Särak (Kutsar) and- is aga diplomitöö ja perekon- nakohustuste tõttu ametilind- üle senisele asepresidendile An- ton Laurile (TI-71). Enne aga tutvustas klubi traditsioonilisi tegevussuundi. Klubiõhtutest on sel aastal kavas 2 ebauskude õhtut (ikka kui reede on 13. kuupäeval), piibliõhtu ja muid kohtumisi huvitavate inimeste- ga. Teadust tehakse mõnevõrra rohkem uurijate ringi koosole- kute näol, millel ettekandega esinemine annab ÜTÜ liikme õigused. Ka ateismisõna, nii kõ- nes kui kirjas, ei jäeta unar- russe.

Järgmiseks ürituseks ongi ebauskude õhtu, mis toimub «PIKO»s reedel, 13. oktoobril, kell 19.30, kuhu ootame ka teise kursuse ebausklikke, kelle õn- netuseks möödunud aastal ka- lendris ebausust duublit ei esine- nud.

VIIMASE AJA KATSED

New Yorgi osariigi Rocklan- di Riikliku Haigla uurimis- keskuse teadlased kasutasid raaliga ühendatud seadmeid elektroentsefalogrammide tegemiseks ning sõrme ruumala- muutuse (pletismogramm) ja pulsi registreerimiseks. Katse- alused (antud juhul mees ja ta- naine) paigutati erinevatesse tubadesse ja allutati emotsio- naalsetele ärritajatele. Kui näiteks mehele projekteeriti tema endise pruudi pilti, siis ta emotsionaalse reageerin- gu kõverad sobisid abikaasa

ÜLDINE ETTEKUUJUTUS

Juba varakult mõisteti, et on vaja masinaid, mis oleksid suutelised erapoolelt hindama ESP ja PK nähtusi. Itaalia teadlane F. Cazzamalli oli see, kes 1923. a. paiku töötas välja raadii telepaatia uurimiseks inimesel.

Cazzamalli asetaskatseisikud

Kas inimestel on varjatuid psi-võimeid, mis on kaas- aegsete kommunikatsioo- nivahendite poolt alla surutud? Parapsühholoogia — arenev, kaasageid elektroonikavahen- deid kasutav teadus teeb pin- gutusi, et vallandada seda «loo- mulikku» võimet inimestes. Parapsühholoogia käsitleb «psi»-maailma. Meelteväline tajutaj (extrasensory percep- tion — ESP), psühhoki- nees (PK) ja teised väimsel alusel põhinevad nähtused on ta teetähised. Kauaaegselt dis- krediteeritud oma okultistliku tõlgenduse poolt, jätkab para-

Faraday ekraniseeritud ruumi. Ta väitis, et mõned nendest isikutest võisid produtseerida raadiosageduslikke impulsse siis, kui toimus nende aju emotsionaalne stimuleerimine. Kuna ultrahäälestustehnika on (veel käesoleval ajalgi) üsna ebaküps, tekib küsimus, kas peaaegu «kirgus» samadel põhi- listel sagedustel 60 ja 400 MHz vahel nagu kohalik generaator, või töötas koos pisut kõrgemate harmoonikutega. Kahjuks pole Cazzamalli katseid kunagi sü- gavuti korratud. Oletatakse, et tema viimane artikkel ilmus 1941. a., mil Itaalia peaminister Benito Mussolini (võimul 1922— 1945) oli selle töö salajaseks kuulutanud.

Loomulikult ei peatu prog- ress kunagi. Cazzamalli ideede ja masinate kummaline kõr- valharu on «integratron», mil- le konstrueeris UFO-entusiast G. W. Van Tassel. Aparaat, mis asub Yucca Valley's Kalifor- nias, töötab selliseid imesid nagu vanemate inimeste keha- rakkude noorendamine, anti- gravitatsioon ja psüühiliste ekstaaside komponent — reis ajas.

Need kaks põhilist näidet võiksid kajastada vahest seda, et parapsühholoogial on kaks palet: ühelt poolt tõsine tea- dus, teiselt poolt teadusliku fantastika tüüpi seisukohad. Kuid psi-nähtused eksisteerivad tõepoolest ja seda saab tõesta- da.

vastavate muutustega, ehkki temal oli ekraan tühi. Nagu doktor Esser rõhutab — ainult väga vähestel inimestel esineb selline omavaheline side. Ta teatab veel, et identsetel kak- sikutel on peaaegu alalained sünkroonsed. See seostub kum- malise tähelepanekuga, et niisugustel kaksikutel on tihti ka peaaegu identne psüühiline elu. Sellise ja analoogiliste faktide unikaalsuse survel on uurijad sunnitud välja tulema mitme- suguste tööhüpoteesidega. Teis- te hulgas tuleks arvestada hü- poteesi, mille on loonud doktor Roll ja doktor Wassermann.

W. G. Rolli järgi on «psi- väljad» analoogsed elektromag- netiliste või gravitatsiooniväl- jadega. Ta oletab, et kõik ob- jektid, nii elusad kui elutud, omavad selliseid välju. Psi- välju on täheldatud tuntud füüsikaliste väljadega ja oma- vahel vastastikku mõjumas ning seejuures nii elusates kui elututes süsteemides vastavaid nähtusi esile kutsumas.

G. D. Wassermann, teiselt poolt, seostab oma põhiseisu- kohad kvantmehaanikaga. Psi-välju, mis võimaldavad in- mestel kogeda paranormaalseid nähtusi, arvatakse omavat «vä- ga kitsalt asetsevaid energeeti- lisi tasemeid» ja võtavad enda alla «ruumi suuri osasid». Was- sermanni järgi võtavad psi- väljad vastu ja kiirgavad äär- miselt väikesi energiakvante —

(Järg 4. lk.)

KES ON KES

Dotsent Emma Jõgi — ehi- tusemehaanika kateedri juhataja.

Dotsent H. Korrovits on sündinud 1918. aastal Kes- khariduse omandas Tallinnas, kus lõpetas tehnikumi 1931. a. ehitustehnikuna.

Aastates 1936—1941 õppis Tallinna Tehnikaülikoolis (Po- lütehnilises Instituudis) ehitus- inseneriks. 1955. aastal lõpetas Ehituse Teadusliku Uurimise Instituudis aspirantuuri ja kaitses väitekirja ning talle õpistati tehniliste teaduste kandidaadi teaduslik kraad.

Sm. Korrovits on palju aastaid töötanud ehituse alal, alates juba Tehnikumis ja Tehni- kaülikoolis õppimise ajal töös- tus- ja tsiviilehituse objektide püstitamisel ning teedeehituses, rasketel sõja-aastatel noore

Esimese naisena meie insti- tuudis valiti kateedri juhata- jaks dotsent tehnikakandidaat Emma Jõgi.

Ta on lõpetanud 1943. a. Leningradi Ehitusinseneride Instituudi. Töötas 1944.—1949. Tallinna Arhitektuuri- ja Ehi- tustehnikumi direktori ameti- kohal TPI ehitusmehaanika ka- teedrisse tuli esmakordselt töö- le 1949. a. sügisel, kust aga ju- ba 1950. a. jaanuaris valiti kõr- gemate koolide ja teaduslike asutuste a/ü. vabariikliku komi- tee esimeheks. 1958. a. tuli E. Jõgi tagasi TPI ehitusme- haanika kateedrisse, kus ta töötab tänaseni. 1966. a. kaitses väitekirja optimaalsete konst- ruktioonide projekteerimise alal. On NLKP liige.

ehitusinsenerina Tšeljabinski metallurgiakombinaadi ehitus tööde juhtimisel ning pärast sõja-aastatel Tallinna kommu- naalajanduse taastamisel j selle edasiarendamisel.

Enne meie instituuti siird- mist oli sm. Korrovits ENS Riiklikus Ehituskomitees osa konnajuhataja ja komitee liig ning tegeles tehnilise progres- suunamisega ehituses ja ehi- tustmaterjalide tööstuses nin- nende tööstusharude edasiaren- damisega.

Alates 1964. aastast jagab ta oma kogemusi ja vahepea- juurdeomandatud teadmisi- meie instituudis, algul vanem õpetajana tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri- ning alates 1967. a. dotsendina ehituse ökonomika ja organi- seerimise kateedris. Ta on NLKP liikmekandidaat.

Sm. Korrovitsi sulest on ilmunud rida uurimisi ehitus- materialide tootmise, indus- traalehituse arendamise ning ehituse organiseerimise küsi- mustes. Praegu on tema uuri- misesuunaks kuiunenud juhi- tavate süsteemide modelleeri- mine ehituses.

Vabal ajal armastab läbida distantse — lähemaid jalgsi ja pikemaid motoriseeritult, elab innukalt kaasa ka teistele spordisündmustele.

ELEKTROONIKA ja PARAPSÜHHOLOOGIA

(Algus 3. lk.)

tüüpilisel juhul väiksemaid kui kvandid, mida võiks neelata klassikalise füüsikalise välja aine.

Nende hüpoteeside tõestamiseks on tehtud mitmesuguseid katseid. Üks taoline katse seade on värvitsentrifüug. Seade koosneb elektrimootorist, mis sekundi murdosaks käivitatakse surunupplüüti ja kõrgepingevälja ergutiga. Paberist kaart, millele asuvad mõned erinevat värvi laigud, pannakse mootorikettaga pöörlema. Kogu seade asub kupli all vaakumis.

Et kasutada seda seadet psifenomenide tõestamiseks, kontsentreerub katsetaja oma kutsu- ja töötulemused teatud kujundile ja püüab seda kujundit tsentrifüugil keerleval kaardile projekteerida. Töötav mootor koos värvilaikudega kaardil — selline mehhanism peaks soodustama kujutise vastuvõtmist.

Mõningate inimeste juures näib katse õnnestuvat. Nähtust võiks klassifitseerida telepaatilis-psühholoogiliseks, kuna mõte löi oma mehaanilise koo-
pia.

Seda tüüpi psi-uurimused seostuvad mõnede unenägudealaste katsetega. Maimonidese Meditsiinilises Keskuses Brooklynis näiteks ilmnes, et saatja (agent) oli 30 meetrit eemal asuvas toas võimeline unelaboratooriumi magavates inimestes telepaatiliselt mõtteliselt sisendatud kujundeid esile kutsu-
ma. Saatja kontsentreerus pildile, mis oli valitud kuulsate maalide hulgas ja püüdis seda kujutuspilti suunata magajale. See laboratoorium asutati 1952. aastal ja töötulemused on doktor M. Ullmani ja doktor L. Krippneri meeles head.

Elektronika rakendamise unenägude uurimiseks on ilmselt perspektiivne, kuna und saab impulssgeneraatoritega

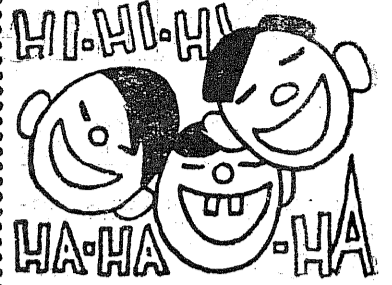
esile kutsuda. Siin ei saa kehtestada mingeid standardeid, kuna erinevad inimesed on impulsside suhtes väga erineva tundlikkusega.

Aga isegi kui leitakse universaalne ülekandevõime, nõuavad paljud paralleelprobleemid sama palju tähelepanu kui põhiprobleem. Inimkolba välis- ja sisepinna juhtivad omadused on palju keerulisemad kui arvati. Näiteks higi on väga suur juhtivusega faktor, mis põhjustab kummalisi vooluteid ja leviku mustreid. Naha ja nahaga seotud mõõtmisi saab teostada, kasutades mannekeeni pead. Olgugi, et selliselt saadud andmeid on väärtus, jäävad küsimused, mis on seotud und tekitavate signaalide täpse levikuga, antud retseptori ja lähedaste piirkondade suunas inimaju sees, vastamata.

(Järgneb)
Tõlge ajakirjast «Electronics World», April, 1970.

Ka kaotada peab oskama. Eriti kui kaotus võidule nii lähedal on. Kaks tuhandiksekundit lahutas hõbedat kullast 400 m kompleksujumises. Sama palju sentimeetreid värvis Janis Lussise peaaegu kindla kuldmedali hõbedaseks. Kaasaegse olümpia isa Pierre de Coubertin kuulutas võidust tähtsamaks osavõu Sellepärast plaksutatakse maratoni viimasele pea samapalju kui esimesele.

Oppejõud üliõpilasele:
«Ma ei võta teilt hinnen mah, kui te mulle ütlete, kus on teie spikker.»

Üliõpilane: «Spikker on teie taskus, professor.»

Eksamineerija (raevunult):
«Teie peas pole ühtki mõtet! Täielik kõrb!»

Eksamineeritav (rahulikult):
«Igas kõrbes on omad oasid, ainult et iga karavan ei oska neid leida...»

«Meie dekaan on armastusvõõrseim inimene maailmas!»

«Miks sa nii arvad?»

«Ta kutsus mind enda juurde ja ütles: «Ma ei kujuta enesele ette, kuidas ma ilma teieta läbi saan, aga uuest aastast alates ma siiski proovin seda teha.»»

(Azerbaijani TPI ajalehest «Politehnik»).

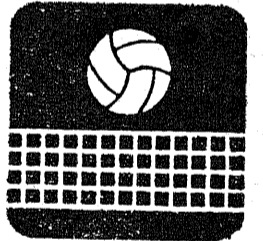
Tähelepanu!

Oppejõudude ja teenistujate kehakultuurikollektiivi nõukogu aruande-valmiskooolek toimub kolmapäeval 11. okt. 1972. a. kell 17.00 A-IV-103 auditooriumis.

Ühises arutelus suudame paremini leida õiget suunda meie sporditööle — selleks tulge kõik koosolekule!

U. PURRU

Õnnitleme!

Õnnitleme TPI võrkpallureid — VSU «Kalev» 1972. a. võrskõrgmeisterid. Võidukas meekonnas mängisid:

Harri Koplimets
Viljar Loor
Rein Rebane
Aarne Toomsalu
Paul Männik
Uno Padar
Kaarel Kõrreveski
Aare Ruubel

TPI Mõõtmistehnika laboratooriumi töötajad avaldavad südameilku kaastunnet Hilda Talvarile EMA surma puhul.

Vastut. toimet. O. PÖDER

«Таллинский политехник». Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института. Трүкикода «Ühiselu», Tallinn. Pikk t. 40/42.

Hind 2 kop.

MB-08634

Tellimise nr. 2263

TPI trüki- ja kirjastusosakonna väljaandel ilmub:

E. Soonurm, L. Jürgenson. Pinnasmehaanika diagramme I. Tallinn, 1972, 16 lk., 500 eks., 3 kop.

H. Tiido. NLKP — nõukogude rahva võitlusavangard. Tallinn, 1972, 32 lk., 1000 eks., 4 kop.

M. Saarepera. 100 ülesannet tööstusstatistika praktikumideks. Tallinn, 1972, 72 lk., 500 eks., 9 kop.

Kujutav geomeetria. Lisaharjutusülesanded. Tallinn, 1972, 20 lk., 300 eks., 8 kop.

Kujutav geomeetria. Harjutusülesanded. Tallinn, 1972, 56 lk., 2100 eks., 21 kop.

V. Ristna. Texte für Chemiker. Tallinn, 1972, 92 lk., 600 eks., 15 kop.

Texte für Ökonomen. Tallinn, 1972, 68 lk., 500 eks., 12 kop.

Elektrimasinad. Lab. tööde programm. Tallinn, 1972, 56 lk., 500 eks., 10 kop.

Elektrotehnika teoreetilised alused. Tallinn, 1972, 72 lk., 700 eks., 14 kop.

Teatmik TPI ettevalmistusosakonda astujale. Tallinn, 1972, 30 lk., 500 eks., 3 kop.

Kuidas õppida? Tallinn, 1972, 88 lk., 700 eks., 12 kop.

R. Malmsaar. Korrelatsioon- ja dispersioonanalüüsi meeto-

did. Tallinn, 1972, 152 lk., 500 eks., 35 kop.

Выпрямители и преобразователи. Tallinn, 1972, 500 eks., 110 lk., 20 kop.

Труды по горному делу VI. Nr. 318. Tallinn, 1972, 76 lk., 350 eks., 39 kop.

Труды по строительной механике IV. Nr. 321. Tallinn, 1972, 60 lk., 400 eks., 30 kop.

Износ, усталость и коррозия металлов V. Nr. 322. Tallinn, 1972, 88 lk., 350 eks., 43 kop.

Труды экономического факультета XI. Nr. 328. Tallinn, 1972, 104 lk., 350 eks., 52 kop.

Исследования кафедры экономики и организации производства. Nr. 325. Tallinn, 1972, 128 lk., 350 eks., 66 kop.

Я. Тамберг. Лабораторные работы по охране труда I. Tallinn, 1972, 88 lk., 500 eks., 14 kop.

Л. Выханду, Р. Юргенсон. Сборник задач по программированию (МАЛГОЛ). Tallinn, 1972, 172 lk., 1500 eks., 35 kop.

Электрические машины. Программа и методические указания. Tallinn, 1972, 500 eks., 64 lk., 14 kop.

Электрические машины. Лабораторные работы. Tallinn, 1972, 28 lk., 400 eks., 4 kop.

Лабораторные задания по курсу теоретические основы электротехники. Tallinn, 1972, 72 lk., 700 eks., 14 kop.

Справочное учебное пособие для студентов и преподавателей к темам 8, 9, 14, 15. Tallinn, 1972, 28 lk., 400 eks., 6 kop.

Руководство к лабораторным работам по качественному полумикроанализу. Tallinn, 1972, 112 lk., 500 eks., 18 kop.

Как учиться? Tallinn, 1972, 96 lk., 300 eks., 13 kop.

OPPEJÕUDUDE JA TEENISTUJATE IX SPARTAKIAADI LÕPPTULEMUSED

Teaduskonnad punktid

1. Ehitus	923
2. Keemia	796
3. Üldteoreetilised õppeained	771
4. Mehhaanika	536
5. Energeetika	464
6. Elektrotehnika	302
7. Majandus	248
8. Teenistujad	178
9. Ühiskonnateadused	173

Kateedrid, laboratooriumid jne.

1. Füüsikaline keemia	481
2. Santehnika laboratoorium	442
3. Autoteed	340
4. Kehaline kasvatus	336
5. Elektristüstetid	311
6. Masinaehiustööstuse automatiseerimine	118
7. Automaatika	169
8.—9. Füüsika Metallide tehnoloogia	137

10. Masinaelementide 129

11. NLKP a'algugu 120

12. Keemiatööstuse protsesside ja aparatuuride kateeder 115

13. Soo'usenergeetika 113

14. Raamatukogu 108

15. Teoreetiline mehaanika 105

16. Masinaehituse tehnoloogia 104

17. Matemaatika 103

18. Graafika 90

19. Tootmise ökonomika ja organiseerimise 74

20. Põlevkivi keemia ja sünteesi laboratoorium 62

21.—22. Orgaaniline keemia 60

Raadiotehnika 60

23. Santehnika kateeder 54

24. Poliitilise ökonomia 53

25. Anorgaaniline keemia 50

26. Elektronika 46

27.—30. Ehituskonstruksioonide 40

Raamatupdamise ja sta istika 40

Arvutuskeskus 40

Autotranspordi 40

31. Teenindusökonomika kateeder 38

32. Töökaitse 36

33. Arvutusmatemaatika 30

34. Toiduainete tehnoloogia 28

35. Ehitusökonomika 25

36. Ehitusmehhaanika 22

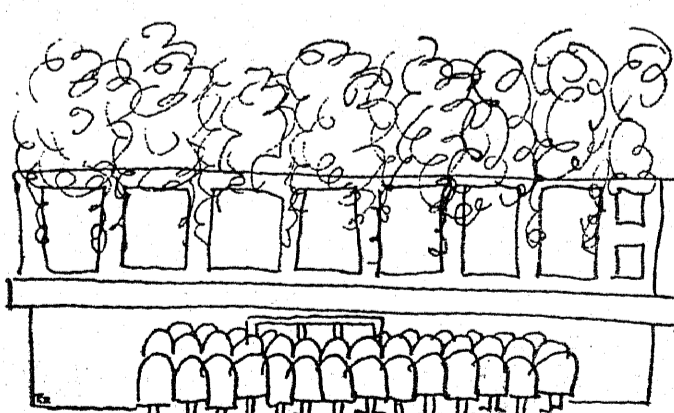
37. Rektooraat 20

38. Elektrialamid 17

39. Elektrimasinad 10

40.—41. Tööstuse juhtimise planeerimise 5

Õppetöökoda 5

KAS SEAL ON TULEKANI?
EI, SEAL ON KOHVIK

